PHỤ LỤC

TÌNH HÌNH VÀ QUAN HỆ HỢP TÁC VIỆT NAM - LÀO GIAI ĐOẠN 2022 - 2026

(Kèm theo Hướng dẫn số HD/BTGTW, ngày / /2026 của Ban Tuyên giáo Trung ương)

Tiếp nối truyền thống hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện được các thế hệ lãnh đạo và Nhân dân hai nước dày công vun đắp, giai đoạn 2022 - 2026, quan hệ Việt Nam - Lào tiếp tục phát triển ổn định, ngày càng đi vào chiều sâu, thực chất và hiệu quả trên tất cả các lĩnh vực.

Dưới sự lãnh đạo của hai Đảng, sự điều hành của hai Nhà nước và sự tham gia tích cực của các ban Đảng, Quốc hội, Chính phủ, Mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội, địa phương, lực lượng vũ trang, doanh nghiệp và Nhân dân hai nước, các thỏa thuận cấp cao, hiệp định, nghị định thư, chương trình và kế hoạch hợp tác được triển khai ngày càng đồng bộ. Những kết quả đạt được tiếp tục khẳng định tính đặc biệt, thủy chung, tin cậy và lâu dài của quan hệ Việt Nam - Lào, đồng thời tạo thêm những nền tảng mới cho hợp tác trong giai đoạn tiếp theo.

Đặc biệt, tháng 12/2025, trong chuyến thăm cấp Nhà nước tới Lào của Tổng Bí thư Tô Lâm, hai bên đã thống nhất bổ sung nội hàm "gắn kết chiến lược" vào khuôn khổ quan hệ hai nước, thành "Hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện, gắn kết chiến lược". Đây là bước phát triển mới, quan trọng, phản ánh yêu cầu tăng cường gắn kết lợi ích và hỗ trợ lẫn nhau giữa hai nước trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; đồng thời mở rộng không gian hợp tác sang kết nối hạ tầng, năng lượng, thương mại, đầu tư, giáo dục - đào tạo, khoa học - công nghệ và chuyển đổi số.

I. KẾT QUẢ HỢP TÁC NỔI BẬT

1. Quan hệ chính trị, đối ngoại tiếp tục được củng cố, nâng tầm và đi vào chiều sâu

Giai đoạn 2022 - 2026, quan hệ chính trị Việt Nam - Lào tiếp tục được duy trì thường xuyên, củng cố vững chắc và có bước phát triển mới về chất, khẳng định vai trò đặc biệt quan trọng của quan hệ Đảng, Nhà nước và Nhân dân hai nước. Hai bên duy trì trao đổi, tiếp xúc cấp cao thường xuyên; các chuyến thăm, hội đàm, điện đàm và gặp gỡ giữa lãnh đạo cấp cao hai Đảng, hai Nhà nước được triển khai liên tục, qua đó tăng cường tin cậy chính trị, thống nhất định hướng lớn và kịp thời thúc đẩy, tháo gỡ những vấn đề trong quan hệ song phương.

Quan hệ giữa các cơ quan Đảng, Quốc hội, Chính phủ, các bộ, ngành, địa phương và tổ chức chính trị - xã hội hai nước ngày càng được mở rộng. Các cơ chế hợp tác song phương, nhất là Ủy ban liên Chính phủ Việt Nam - Lào, Tham vấn chính trị, trao đổi giữa các cơ quan đối ngoại, quốc phòng, an ninh tiếp tục được duy trì, góp phần cụ thể hóa các thỏa thuận cấp cao và tăng cường phối hợp trên nhiều lĩnh vực. Hai bên cũng tổ chức các hội thảo, trao đổi lý luận, chia sẻ kinh nghiệm về xây dựng Đảng, phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng hệ thống chính trị và quản lý nhà nước, qua đó tăng cường sự hiểu biết và chia sẻ kinh nghiệm giữa hai nước.

Đặc biệt, nội hàm quan hệ hai nước tiếp tục được bổ sung, phát triển phù hợp với yêu cầu của giai đoạn mới. Sau chuyến thăm cấp Nhà nước tới Lào của Tổng Bí thư Tô Lâm tháng 12/2025, hai bên thống nhất xác định quan hệ Việt Nam - Lào là "Hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện, gắn kết chiến lược". Đây là bước phát triển quan trọng, phản ánh sự gắn bó ngày càng chặt chẽ giữa hai nước không chỉ về lịch sử, chính trị và tình cảm, mà còn về lợi ích phát triển, kết nối kinh tế, chiến lược và tương lai của hai quốc gia.

Trên bình diện đa phương, hai nước tiếp tục phối hợp chặt chẽ và ủng hộ lẫn nhau tại ASEAN, Liên hợp quốc và các cơ chế hợp tác khu vực, tiểu vùng, góp phần củng cố đoàn kết ASEAN, phát huy vai trò trung tâm của ASEAN và duy trì môi trường hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển ở khu vực. Việt Nam tích cực ủng hộ Lào trong việc đảm nhiệm vai trò Chủ tịch ASEAN năm 2024 và Chủ tịch AIPA-45, thể hiện sự gắn bó, tin cậy và hỗ trợ lẫn nhau giữa hai nước trên các diễn đàn khu vực và quốc tế.

Những kết quả trên cho thấy quan hệ chính trị, đối ngoại tiếp tục là nền tảng vững chắc và động lực định hướng toàn diện cho quan hệ Việt Nam - Lào, tạo cơ sở chính trị thuận lợi để hai bên mở rộng hợp tác thực chất trong các lĩnh vực kinh tế, quốc phòng - an ninh, giáo dục - đào tạo, văn hóa, khoa học - công nghệ, giao thông, năng lượng và kết nối giữa hai nền kinh tế.

2. Hợp tác quốc phòng, an ninh được tăng cường, góp phần giữ vững môi trường hòa bình, ổn định

Hợp tác quốc phòng, an ninh tiếp tục được xác định là một trong những trụ cột quan trọng của quan hệ Việt Nam - Lào, được triển khai đồng bộ, thực chất và ngày càng đi vào chiều sâu. Hai bên duy trì thường xuyên trao đổi đoàn, đối thoại, tham vấn và các cơ chế hợp tác; tăng cường phối hợp bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, đấu tranh phòng, chống tội phạm xuyên quốc gia, ma túy và các loại tội phạm mới nổi.

Hai nước tiếp tục phối hợp xây dựng đường biên giới Việt Nam - Lào hòa bình, hữu nghị, ổn định, hợp tác và phát triển; tăng cường tuyên truyền, phổ biến pháp luật cho nhân dân khu vực biên giới, phối hợp quản lý, bảo vệ đường biên, mốc giới và thúc đẩy giao lưu nhân dân. Giao lưu hữu nghị quốc phòng biên giới Việt Nam - Lào lần thứ ba năm 2026 tiếp tục khẳng định hiệu quả của mô hình hợp tác này, góp phần củng cố lòng tin, tăng cường đoàn kết và xây dựng khu vực biên giới ổn định, phát triển.

Công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hy sinh tại Lào tiếp tục được hai bên phối hợp triển khai[1]; nhiều địa danh, di tích gắn với lịch sử liên minh chiến đấu Việt Nam - Lào được quan tâm bảo tồn, tôn tạo. Việc Lào công nhận đường Trường Sơn - đường Hồ Chí Minh trên đất Lào là Di tích lịch sử quốc gia năm 2025 là một dấu mốc có ý nghĩa, góp phần khẳng định và lan tỏa giá trị lịch sử của liên minh chiến đấu và tình đoàn kết đặc biệt giữa hai dân tộc.

3. Hợp tác kinh tế, thương mại, đầu tư có bước phát triển tích cực, ngày càng gắn kết lợi ích hai nước

Hợp tác kinh tế tiếp tục được hai bên quan tâm thúc đẩy, từng bước trở thành nền tảng vật chất quan trọng góp phần củng cố quan hệ chính trị đặc biệt. Việt Nam duy trì vị trí là một trong những nhà đầu tư lớn tại Lào. Tính đến hết tháng 7 năm 2026, Việt Nam có khoảng 300 dự án đầu tư tại Lào với tổng vốn đăng ký khoảng 7,04 tỷ USD; riêng 7 tháng đầu năm 2026 có 20 dự án mới với tổng vốn khoảng 638,3 triệu USD, tăng hơn 4 lần so với cùng kỳ năm 2025.

Thương mại song phương có xu hướng tăng trưởng tích cực, đạt khoảng 2,98 tỷ USD năm 2025, tăng 32,7% so với năm 2024; 6 tháng đầu năm 2026 đạt khoảng 1,3 tỷ USD. Hai bên tiếp tục triển khai các hiệp định, cơ chế tạo thuận lợi cho thương mại và đầu tư; thúc đẩy thanh toán bằng đồng nội tệ và kết nối thanh toán QR, tăng cường xúc tiến thương mại, kết nối doanh nghiệp và phấn đấu nâng kim ngạch thương mại lên 5 tỷ USD trong thời gian tới và hướng tới 10 tỷ USD trong những năm tiếp theo.

Cùng với mở rộng quy mô, hợp tác kinh tế đang từng bước chuyển từ quan hệ thương mại, đầu tư đơn thuần sang liên kết chuỗi giá trị và kết nối hai nền kinh tế, tập trung vào các lĩnh vực có lợi thế và ý nghĩa chiến lược như năng lượng, khoáng sản, nông nghiệp, công nghiệp chế biến, logistics, hạ tầng và thương mại biên giới.

---

[1] Từ năm 2022 đến 2026, hai bên đã quy tập và hồi hương 916 bộ hài cốt liệt sĩ và quân tình nguyện Việt Nam hi sinh tại Lào.

4. Kết nối hạ tầng chiến lược được thúc đẩy, từng bước hình thành không gian liên kết Việt Nam - Lào

Một điểm nhấn nổi bật trong giai đoạn 2022 - 2026 là hợp tác kết nối hạ tầng ngày càng được đặt ở vị trí chiến lược, với mục tiêu tăng cường kết nối hai nền kinh tế, mở rộng không gian phát triển và tạo các hành lang kinh tế mới giữa Lào với Việt Nam và khu vực.

Hai bên thúc đẩy các dự án quan trọng như đường cao tốc Hà Nội - Viêng-chăn, tuyến đường sắt Viêng-chăn - Vũng Áng, hệ thống cảng Vũng Áng và các trung tâm logistics, cùng các dự án kết nối năng lượng. Đặc biệt, ngày 31/3/2026, Chính phủ Lào và Công ty TNHH Đường sắt Lào - Việt ký thỏa thuận nhượng quyền đối với đoạn Thà-khẹc - Mụ Gia, tạo bước tiến mới trong việc triển khai tuyến đường sắt kết nối Lào với cảng Vũng Áng của Việt Nam.

Các dự án kết nối này có ý nghĩa vượt ra ngoài phạm vi giao thông đơn thuần, góp phần chuyển Lào từ quốc gia "không có biển" thành quốc gia "kết nối với biển", mở rộng khả năng tiếp cận thị trường quốc tế thông qua Việt Nam, đồng thời tạo thêm động lực phát triển cho các tỉnh miền Trung Việt Nam và các địa phương của Lào dọc hành lang kết nối.

5. Hợp tác năng lượng ngày càng thực chất, góp phần bảo đảm an ninh năng lượng và phát triển bền vững

Hợp tác năng lượng tiếp tục là lĩnh vực có nhiều tiềm năng và lợi ích bổ trợ giữa hai nước. Hai bên tăng cường hợp tác trong thủy điện, điện gió, điện mặt trời, truyền tải điện và mua bán điện, từng bước mở rộng từ khai thác tiềm năng thủy điện sang các nguồn năng lượng tái tạo.

Việt Nam tiếp tục nhập khẩu điện từ Lào; đồng thời hai bên thúc đẩy các dự án đường dây truyền tải, trong đó có định hướng phát triển các tuyến truyền tải công suất lớn, góp phần nâng cao khả năng kết nối hệ thống điện hai nước. Hợp tác về điện, than, năng lượng tái tạo và kho dự trữ nhiên liệu chiến lược ngày càng gắn với yêu cầu bảo đảm an ninh năng lượng, ổn định sản xuất và tăng cường khả năng chống chịu của nền kinh tế.

6. Nông nghiệp, công nghiệp và đầu tư của doanh nghiệp từng bước hình thành các mô hình hợp tác có quy mô lớn

Hợp tác trong lĩnh vực nông nghiệp, lâm nghiệp và công nghiệp chế biến tiếp tục được mở rộng, theo hướng chuyển từ hỗ trợ kỹ thuật, thương mại nông sản sang đầu tư sản xuất quy mô lớn, ứng dụng công nghệ và hình thành chuỗi giá trị. Một số doanh nghiệp Việt Nam triển khai các dự án trong lĩnh vực nông nghiệp,

chăn nuôi, cây công nghiệp, chế biến và logistics tại Lào, góp phần tạo việc làm, tăng thu nhập cho người dân và thúc đẩy phát triển kinh tế địa phương.

Các doanh nghiệp Việt Nam tiếp tục phát huy vai trò là cầu nối quan trọng trong quan hệ kinh tế hai nước, đồng thời góp phần đưa công nghệ, phương thức quản trị và kinh nghiệm sản xuất của Việt Nam vào các lĩnh vực mà Lào có tiềm năng, qua đó tạo thêm dư địa để nâng cao chất lượng và tính bền vững của hợp tác kinh tế.

7. Giáo dục, đào tạo và phát triển nguồn nhân lực tiếp tục là lĩnh vực hợp tác có ý nghĩa chiến lược

Hợp tác giáo dục - đào tạo được duy trì ở quy mô lớn, tiếp tục được xác định là một trong những lĩnh vực hợp tác đặc biệt, có ý nghĩa lâu dài đối với quan hệ hai nước. Hai bên triển khai các thỏa thuận về hợp tác giáo dục, đào tạo và phát triển nguồn nhân lực; tăng cường đào tạo cán bộ, lưu học sinh, đào tạo tiếng Việt và tiếng Lào; phối hợp xây dựng, hoàn thiện chương trình, giáo trình và nâng cao năng lực quản lý giáo dục.

Việt Nam tiếp tục dành số lượng lớn học bổng cho cán bộ, sinh viên Lào. Năm 2026, Việt Nam dự kiến dành *1.300 suất học bổng cho Lào tại hơn 170 cơ sở đào tạo,* trong khi Lào dành *60 suất học bổng* cho sinh viên Việt Nam. Đội ngũ giáo viên Việt Nam sang công tác tại Lào tiếp tục góp phần hỗ trợ đào tạo tiếng Việt, nâng cao chất lượng giáo dục và tăng cường giao lưu giữa thế hệ trẻ hai nước. Dự án Trường Đại học Hữu nghị Lào - Việt Nam được hai bên tích cực phối hợp triển khai, hướng tới trở thành một biểu tượng mới của hợp tác đào tạo nguồn nhân lực.

8. Văn hóa, lịch sử, du lịch và giao lưu nhân dân ngày càng trở thành cầu nối bền vững giữa hai dân tộc

Hợp tác văn hóa, thông tin, thể thao, du lịch và giao lưu nhân dân tiếp tục được triển khai phong phú, góp phần nuôi dưỡng tình cảm hữu nghị và sự gắn bó giữa các thế hệ Việt Nam - Lào. Hai bên duy trì các Tuần Văn hóa, các hoạt động giao lưu thanh niên, phụ nữ, địa phương và Nhân dân; tăng cường bảo tồn, tôn tạo các di tích lịch sử và địa điểm gắn với quan hệ hai nước.

Việc Lào công nhận đường Trường Sơn - đường Hồ Chí Minh trên đất Lào là Di tích lịch sử quốc gia, UNESCO ghi danh Vườn quốc gia Hin Nặm-nò của Lào vào Danh mục Di sản thế giới năm 2025, cùng các hoạt động tại Công viên Hữu nghị Việt Nam - Lào và Khu lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Lào là những kết quả có ý nghĩa trong việc gìn giữ và lan tỏa các giá trị lịch sử, văn hóa của hai dân tộc.

9. Hợp tác y tế, khoa học - công nghệ và các lĩnh vực mới từng bước mở rộng

Hợp tác y tế tiếp tục được triển khai thiết thực, trong đó các cơ sở y tế Việt Nam hỗ trợ khám, chữa bệnh, đào tạo cán bộ và chuyển giao kỹ thuật cho Lào; một số lĩnh vực kỹ thuật cao được tăng cường hợp tác, góp phần nâng cao năng lực hệ thống y tế của Lào.

Cùng với đó, hai nước bắt đầu mở rộng hợp tác sang chuyển đổi số, khoa học - công nghệ, trí tuệ nhân tạo, bán dẫn, đào tạo nhân lực và đổi mới sáng tạo, phù hợp với yêu cầu phát triển mới; ta tích cực hỗ trợ Lào xây dựng, áp dụng và triển khai hệ thống dữ liệu dân cư và căn cước công dân, góp phần thúc đẩy quá trình chuyển đổi số, hiện đại hóa công tác quản lý dân cư và nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước của Lào. Dự án này được phía Lào đánh giá cao, thể hiện hiệu quả thiết thực của hợp tác giữa hai nước trong lĩnh vực công nghệ, quản lý và chuyển đổi số. Đây là hướng hợp tác có tiềm năng tạo thêm động lực cho quan hệ Việt Nam - Lào trong giai đoạn tới, bổ sung những nội dung mới vào các lĩnh vực hợp tác truyền thống.

10. Hợp tác giữa các địa phương và giao lưu nhân dân ngày càng sâu rộng

Quan hệ hợp tác giữa các địa phương, nhất là các tỉnh có chung đường biên giới, tiếp tục được mở rộng với nhiều hình thức phong phú, từ phối hợp quản lý biên giới, thương mại, đầu tư, giáo dục, y tế đến giao lưu văn hóa, thể thao và nhân dân. Các hoạt động kết nghĩa, giao lưu giữa các tỉnh, thành phố và cộng đồng dân cư hai bên biên giới góp phần đưa quan hệ hữu nghị đặc biệt từ cấp Trung ương đến cơ sở, tạo sự gắn bó trực tiếp giữa Nhân dân hai nước.

Cùng với đó, hợp tác giữa các tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể, doanh nghiệp và các tổ chức nhân dân tiếp tục được duy trì, tạo nên mạng lưới quan hệ rộng khắp, góp phần củng cố nền tảng xã hội và sự đồng thuận lâu dài cho quan hệ Việt Nam - Lào.

11. Việt Nam tiếp tục dành sự hỗ trợ thiết thực, góp phần cùng Lào phát triển kinh tế - xã hội

Trong giai đoạn 2022-2026, Việt Nam tiếp tục dành nguồn lực hỗ trợ Lào thông qua viện trợ không hoàn lại, các chương trình, dự án hợp tác và hỗ trợ đào tạo nguồn nhân lực, tập trung vào những lĩnh vực thiết yếu và có ý nghĩa lâu dài, tiếp tục thể hiện tinh thần hỗ trợ, chia sẻ và đồng hành của Việt Nam với Lào trong quá trình phát triển.

Các chương trình, dự án hỗ trợ ngày càng được định hướng gắn với nhu cầu phát triển thực tế của Lào, nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn lực, đồng thời góp

phần tăng cường năng lực quản trị, phát triển nguồn nhân lực và thúc đẩy kết nối kinh tế giữa hai nước.

Tổng thể giai đoạn 2022-2026 cho thấy hợp tác Việt Nam - Lào được triển khai toàn diện trên tất cả các kênh và lĩnh vực, trong đó quan hệ chính trị tiếp tục giữ vai trò nền tảng; quốc phòng - an ninh là trụ cột quan trọng; hợp tác kinh tế, kết nối hạ tầng và năng lượng ngày càng trở thành những động lực vật chất; giáo dục - đào tạo, văn hóa và giao lưu nhân dân tiếp tục củng cố nền tảng xã hội của quan hệ hai nước. Đặc biệt, việc từng bước hình thành các dự án kết nối chiến lược và bổ sung nội hàm "gắn kết chiến lược" đã tạo dấu ấn mới, đưa quan hệ Việt Nam - Lào ngày càng gắn bó chặt chẽ cả về chính trị, kinh tế, an ninh, phát triển và lợi ích lâu dài của hai dân tộc.

II. 10 ĐIỂM NHẤN VỀ KẾT QUẢ HỢP TÁC VIỆT NAM - LÀO GIAI ĐOẠN 2022 - 2026

1. Quan hệ chính trị và sự gắn bó, tin cậy giữa hai Đảng, hai Nhà nước tiếp tục được củng cố vững chắc, tạo nền tảng định hướng toàn diện cho quan hệ hai nước. Trao đổi, tiếp xúc cấp cao được duy trì thường xuyên; các cơ chế hợp tác giữa hai Đảng, hai Nhà nước, Quốc hội, Chính phủ và các cơ quan, địa phương được phát huy. Hai bên tăng cường trao đổi lý luận, chia sẻ kinh nghiệm xây dựng Đảng, hệ thống chính trị và phát triển đất nước. Đặc biệt, việc bổ sung nội hàm "gắn kết chiến lược" vào quan hệ hai nước cuối năm 2025 là dấu mốc quan trọng, thể hiện bước phát triển mới về chất của quan hệ Việt Nam - Lào.

2. Quan hệ quốc phòng - an ninh tiếp tục là trụ cột quan trọng, góp phần giữ vững môi trường hòa bình, ổn định và an ninh của mỗi nước cũng như khu vực biên giới Việt Nam - Lào. Hai bên duy trì các cơ chế hợp tác, tăng cường trao đổi thông tin, phối hợp đấu tranh phòng, chống tội phạm xuyên quốc gia, ma túy và các thách thức an ninh phi truyền thống; đẩy mạnh xây dựng đường biên giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển. Các hoạt động giao lưu hữu nghị quốc phòng biên giới ngày càng thực chất, trở thành một điểm sáng trong hợp tác giữa hai nước.

3. Hợp tác kinh tế, thương mại và đầu tư có bước phát triển tích cực, ngày càng gắn kết lợi ích và tạo nền tảng vật chất cho quan hệ đặc biệt. Đến tháng 7 tháng năm 2026, Việt Nam có khoảng 300 dự án đầu tư tại Lào với tổng vốn đăng ký 7,04 tỷ USD; riêng 7 tháng đầu năm 2026 có 20 dự án mới với tổng vốn khoảng 638,3 triệu USD. Kim ngạch thương mại song phương đạt khoảng 2,98 tỷ USD năm 2025, tăng 32,7% so với năm 2024; 6 tháng đầu năm 2026 đạt khoảng 1,3 tỷ USD. Hai bên đang hướng tới mục tiêu nâng kim ngạch thương mại lên 5 tỷ USD trong thời gian tới và 10 tỷ USD trong những năm tiếp theo.

4. Hợp tác kết nối hạ tầng chiến lược có bước chuyển mới, mở ra không gian phát triển và kết nối Lào với khu vực thông qua Việt Nam. Hai bên thúc đẩy các dự án đường bộ, đường sắt, cảng biển, logistics và kết nối cửa khẩu, trong đó nổi bật là tuyến đường sắt Viêng-chăn - Vũng Áng và các dự án kết nối với cảng Vũng Áng. Việc ký thỏa thuận nhượng quyền đoạn Thà-khẹc - Mụ Giạ ngày 31/3/2026 tạo thêm bước tiến trong triển khai tuyến đường sắt chiến lược này. Hợp tác kết nối đang từng bước chuyển từ "kết nối giao thông" sang kết nối không gian kinh tế, tạo điều kiện để Lào mở rộng tiếp cận các tuyến hàng hải và thị trường quốc tế.

5. Hợp tác năng lượng ngày càng trở thành lĩnh vực gắn kết lợi ích chiến lược của hai nền kinh tế. Hai bên mở rộng hợp tác từ thủy điện sang điện gió, điện mặt trời và các nguồn năng lượng tái tạo; đồng thời tăng cường mua bán điện, phát triển hệ thống truyền tải và hợp tác về than, nhiên liệu. Những dự án và thỏa thuận trong lĩnh vực năng lượng góp phần khai thác lợi thế bổ trợ của hai nước, bảo đảm an ninh năng lượng, hỗ trợ phát triển sản xuất và tăng cường khả năng kết nối của hai nền kinh tế.

6. Hợp tác giáo dục - đào tạo và phát triển nguồn nhân lực tiếp tục là lĩnh vực hợp tác có chiều sâu, tạo nền tảng lâu dài cho quan hệ hai nước. Việt Nam tiếp tục dành số lượng lớn học bổng cho cán bộ, sinh viên Lào; năm 2026 dự kiến có 1.300 suất học bổng tại hơn 170 cơ sở đào tạo. Hai bên tăng cường đào tạo cán bộ, dạy và học tiếng Việt - tiếng Lào, trao đổi giáo viên, chia sẻ kinh nghiệm quản lý giáo dục và từng bước thúc đẩy các chương trình đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao. Dự án Trường Đại học Hữu nghị Lào - Việt Nam là một định hướng hợp tác có ý nghĩa lâu dài, góp phần tạo thêm biểu tượng mới về hợp tác giáo dục giữa hai nước.

7. Hợp tác văn hóa, lịch sử và giao lưu nhân dân tiếp tục bồi đắp nền tảng xã hội và tình cảm đặc biệt giữa hai dân tộc. Các hoạt động giao lưu văn hóa, thanh niên, phụ nữ, thể thao, du lịch và giao lưu địa phương được triển khai rộng khắp. Việc Lào công nhận đường Trường Sơn - đường Hồ Chí Minh trên đất Lào là Di tích lịch sử quốc gia năm 2025 có ý nghĩa đặc biệt trong việc gìn giữ ký ức lịch sử về liên minh chiến đấu Việt Nam - Lào. Những kết quả này góp phần truyền tiếp tình hữu nghị, đoàn kết đặc biệt cho các thế hệ mai sau.

8. Hợp tác giữa các địa phương, nhất là các địa phương có chung biên giới, ngày càng đi vào chiều sâu và trở thành cầu nối trực tiếp giữa nhân dân hai nước. Quan hệ kết nghĩa, giao lưu, phối hợp quản lý biên giới, thương mại, đầu tư, giáo dục, y tế và văn hóa được duy trì thường xuyên. Qua đó, quan hệ Việt

Nam - Lào không chỉ được triển khai ở cấp Trung ương mà ngày càng lan tỏa tới cơ sở, cộng đồng dân cư và từng địa bàn biên giới, góp phần xây dựng nền tảng xã hội vững chắc cho quan hệ hai nước.

9. Hợp tác đang mở rộng sang những lĩnh vực mới, phù hợp với yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên số và kinh tế tri thức. Bên cạnh các lĩnh vực truyền thống, hai bên từng bước thúc đẩy hợp tác về chuyển đổi số, khoa học - công nghệ, trí tuệ nhân tạo, bán dẫn, đổi mới sáng tạo và đào tạo nhân lực công nghệ cao; đồng thời tăng cường kết nối doanh nghiệp và tìm kiếm các mô hình hợp tác mới. Đây là hướng đi quan trọng để nâng cao chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh của quan hệ hợp tác trong giai đoạn tới.

10. Việt Nam tiếp tục thể hiện tinh thần đồng hành, hỗ trợ thiết thực đối với Lào trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội. Việt Nam duy trì hỗ trợ Lào thông qua viện trợ không hoàn lại, đào tạo nguồn nhân lực, chuyển giao kinh nghiệm, hỗ trợ các chương trình, dự án thiết yếu và tăng cường kết nối phát triển. Việc hỗ trợ ngày càng gắn với nhu cầu phát triển thực tế của Lào, góp phần nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn lực và củng cố sự gắn kết lâu dài giữa hai nước.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Quan hệ Việt Nam - Lào tiếp tục giữ vững nền tảng chính trị đặc biệt, đồng thời có bước phát triển mới về chiều sâu và tính chiến lược

Giai đoạn 2022 - 2026 tiếp tục khẳng định quan hệ Việt Nam - Lào là một trong những mối quan hệ đặc biệt, bền chặt và có độ tin cậy chính trị cao nhất của mỗi nước. Trong bối cảnh tình hình khu vực và quốc tế có nhiều biến động, hai bên vẫn duy trì trao đổi cấp cao thường xuyên, giữ vững sự đồng thuận về những vấn đề chiến lược và tăng cường phối hợp tại các diễn đàn khu vực, quốc tế.

Điểm đáng chú ý là quan hệ hai nước đang có sự chuyển động từ "hợp tác toàn diện" sang "hợp tác toàn diện gắn với lợi ích và không gian phát triển chiến lược". Việc bổ sung nội hàm "gắn kết chiến lược" cho thấy hai bên ngày càng nhận thức rõ hơn tính bổ trợ, đan xen và lâu dài của quan hệ, trong đó sự ổn định, phát triển và thịnh vượng của mỗi nước ngày càng có quan hệ mật thiết với nhau.

2. Hợp tác ngày càng chuyển từ nền tảng chính trị sang tạo dựng các lợi ích phát triển cụ thể

Một trong những kết quả quan trọng của giai đoạn 2022-2026 là quan hệ đặc biệt ngày càng được cụ thể hóa bằng các chương trình, dự án và lợi ích thiết thực. Nếu nền tảng chính trị, quốc phòng - an ninh tiếp tục được củng cố, thì kinh tế, thương mại, đầu tư, hạ tầng, năng lượng, giáo dục và kết nối nhân dân đang trở thành những lĩnh vực trực tiếp tạo ra sức sống mới cho quan hệ.

Đặc biệt, các dự án giao thông, đường sắt, cảng biển, năng lượng và logistics có khả năng tạo tác động lan tỏa vượt ra ngoài từng dự án riêng lẻ, góp phần hình thành các hành lang kết nối và không gian phát triển chung Việt Nam - Lào, đồng thời tạo điều kiện để các địa phương, doanh nghiệp và người dân hai nước tham gia sâu hơn vào quá trình hợp tác.

3. Hợp tác kinh tế có chuyển biến tích cực nhưng vẫn còn dư địa rất lớn để tương xứng với quan hệ chính trị đặc biệt

Mặc dù thương mại và đầu tư song phương tiếp tục tăng, Việt Nam vẫn là một trong những nhà đầu tư lớn tại Lào và nhiều dự án có quy mô ngày càng lớn, quy mô hợp tác kinh tế vẫn chưa tương xứng với tiềm năng, nhu cầu và mức độ đặc biệt của quan hệ chính trị giữa hai nước. Cơ cấu thương mại còn chưa thật cân bằng; một số dự án đầu tư triển khai chậm; kết nối hạ tầng và logistics còn hạn chế; cơ chế, chính sách ở một số lĩnh vực chưa theo kịp yêu cầu hợp tác mới.

Đây vừa là thách thức, vừa là dư địa phát triển rất lớn. Việc hai bên đặt mục tiêu nâng kim ngạch thương mại lên 5 tỷ USD và hướng tới 10 tỷ USD, đồng thời tập trung vào các dự án kết nối chiến lược, cho thấy định hướng trong thời gian tới không chỉ là tăng quy mô thương mại, đầu tư mà quan trọng hơn là tăng mức độ gắn kết và bổ trợ giữa hai nền kinh tế.

4. Sự gắn kết giữa hai nước ngày càng mang tính đa tầng, đa lĩnh vực và lan tỏa tới cơ sở

Quan hệ Việt Nam - Lào trong giai đoạn 2022-2026 không chỉ được duy trì thông qua quan hệ giữa lãnh đạo cấp cao mà đã hình thành mạng lưới hợp tác rộng khắp giữa các cơ quan Đảng, Nhà nước, Quốc hội, Chính phủ, lực lượng vũ trang, địa phương, doanh nghiệp, trường học và các tổ chức nhân dân. Đây là yếu tố quan trọng tạo nên sức bền của quan hệ. Đặc biệt, giao lưu giữa các địa phương và nhân dân hai nước, cùng với hợp tác giáo dục - đào tạo, đã góp phần hình thành lớp cán bộ, trí thức, doanh nhân và thế hệ trẻ có hiểu biết, tình cảm và sự gắn bó với đất nước và nhân dân hai bên.

5. Hợp tác Việt Nam - Lào có ý nghĩa không chỉ đối với hai nước mà còn đối với hòa bình, ổn định và phát triển của khu vực

Quan hệ Việt Nam - Lào có vị trí quan trọng đối với ổn định chính trị, an ninh biên giới, kết nối kinh tế và liên kết tiểu vùng Mekong. Việc hai nước phối hợp giữ vững đường biên giới hòa bình, hữu nghị; tăng cường đấu tranh phòng, chống tội phạm xuyên quốc gia; thúc đẩy kết nối giao thông, năng lượng và thương mại không chỉ phục vụ lợi ích song phương mà còn góp phần tăng cường liên kết khu vực.

Sự phối hợp chặt chẽ giữa hai nước trong ASEAN và các cơ chế đa phương cũng góp phần củng cố đoàn kết ASEAN, phát huy vai trò trung tâm của ASEAN và cùng xây dựng môi trường khu vực hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển. Một quan hệ Việt Nam - Lào ổn định, tin cậy và ngày càng gắn kết vì thế không chỉ có ý nghĩa song phương mà còn đóng góp tích cực cho hòa bình, ổn định và hợp tác ở Đông Nam Á.

6. Giai đoạn 2022-2026 tạo nền tảng quan trọng để đưa quan hệ Việt Nam - Lào bước vào giai đoạn phát triển mới

Có thể khẳng định, thành tựu lớn nhất của hợp tác Việt Nam - Lào giai đoạn 2022-2026 là vừa giữ vững được chiều sâu lịch sử, nền tảng chính trị và tính đặc biệt của quan hệ, vừa từng bước tạo dựng những động lực mới cho hợp tác trong tương lai. Quan hệ hai nước ngày càng được cụ thể hóa bằng các kết quả về kinh tế, kết nối hạ tầng, năng lượng, nguồn nhân lực, văn hóa và giao lưu nhân dân; đồng thời mở rộng sang những lĩnh vực mới như khoa học - công nghệ, chuyển đổi số và đào tạo nhân lực chất lượng cao.

Những kết quả đó tạo cơ sở quan trọng để hai nước tổ chức thành công Năm Đoàn kết Hữu nghị và Gắn kết Việt Nam - Lào 2027, nhân dịp 65 năm Ngày thiết lập quan hệ ngoại giao và 50 năm Ngày ký Hiệp ước Hữu nghị và Hợp tác Việt Nam - Lào; đồng thời là nền tảng để tiếp tục làm sâu sắc hơn quan hệ *"Hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện, gắn kết chiến lược"*, đưa quan hệ hai nước phát triển ngày càng thực chất, hiệu quả và bền vững, đáp ứng lợi ích lâu dài của hai dân tộc và đóng góp tích cực cho hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển ở khu vực./.